

น้ำมันเหลียง

สวนผักและสวนสมุนไพรปลอดสาร

กระถางปูนปั้น

กระเป๋าสานเส้นพลาสติก

อาหารไทย

ฐานข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่น

จัดทำโดย เทศบาลเมืองทับกวาง

ความหมาย ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หมายถึง องค์ความรู้ ความเชื่อ ความสามารถ ความเจตจำนงของคนในท้องถิ่นที่ได้จากการสั่งสมประสบการณ์และการเรียนรู้มาเป็นระยะเวลายาวนาน มีการคิดค้นและพัฒนาอย่างต่อเนื่องแล้วถ่ายทอดสืบต่อกันมาสำหรับใช้เป็น แนวทางในการแก้ปัญหาปรับตัว และดำรงชีวิตให้เข้ากับ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม กับยุคสมัย ภูมิปัญญาอาจแสดงออกมากทั้งในรูปแบบที่เป็นนามธรรม เช่น โลกทัศน์ ความคิด ความเชื่อ หรือปรัชญาในการดำเนินชีวิต เช่น เทคโนโลยีการทำการเกษตร การเกษตร ศิลปะหัตถกรรม หรือเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อดำเนินการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment: LPA) ดังนี้
 1. ด้านเกษตรกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกลั่นกรอง/การแปรรูป/การประมง/การป่าไม้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน,เกษตรทฤษฎีใหม่
 2. ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน,งานแกะหนังตะลุง,งานทอผ้าด้วยมือ. งานเย็บปักถักร้อย,การทำหัตถ์
 3. ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบ หลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการเช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป,การแปรรูปสิ่งต่างๆ จากยางพารา
 4. ด้านกาแพทย์ไทย คือภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การ หัตถเวชกรรมไทย , การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค
 5. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า , การสืบชะตาแม่น้ำ
 6. ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม , ประติมากรรม,นาฏศิลป์,ดนตรี,ทัศนศิลป์,คีตศิลป์,การเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ
 7. ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน
 8. ด้านอื่นๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารพื้นบ้าน เป็นต้นฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ฐานข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเภท	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น
เกษตรกรรม	สวนผักและสวนสมุนไพร	นายบุญมี วาทยังสงค์
	สมุนไพร	นายจรณ วงษ์สง่า
อุตสาหกรรมและหัตถกรรม	กระดางปูนปั้น	นางคำทองปลั่งกระโทก
	กระเปาะสานเส้นพลาสติก	นางหิมา น้อยเสนา
การแพทย์ไทย	นวดแผนไทย	นางสมปอง บุตรดิษฐ์
	น้ำมันเหลือง	น.ส.กฤตกนก เสียวไพโรจน์
การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	การเดินป่าและศึกษาธรรมชาติ	นายบุญมี วาทยังสงค์
กองทุนและธุรกิจชุมชน	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมหนองผักบุ้ง	นางสมใจ มีเจตนา
ศิลปกรรม	การถ่ายทอดภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม และ ดนตรีพื้นบ้าน	ม.๑๐
ภาษาถิ่น	ภาษาถิ่น	นางปรีชา วาทยังสงค์
ศาสนาและประเพณี	วัดเจ้าพระโศภิต์	วัดเจ้าพระโศภิต์
	วัดชัยบ่อน	วัดชัยบ่อน